

Sygn. akt VI GC 117/17 upr/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: stażysta Monika Kucharczyk

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2018 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

(...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko:

M. P. (1)

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego M. P. (1) na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 7.533,75 (siedem tysięcy pięćset trzydzieści trzy 75/100) złote z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 1 230,00 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od 7 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,

- 1 230,00 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od 8 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty,

- 1 230,00 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od 7 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

- 1 230,00 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od 15 marca 2016 r. do dnia zapłaty,

- 1 230,00 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści złotych) od 8 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 383,75 zł (jeden tysiąc trzysta osiemdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt pięć groszy) od 15 marca 2016 r. do dnia zapłaty;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 717,00 zł (dwa tysiące siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 117/17/3

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 kwietnia 2016 r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przeciwko M. P. (1), powódka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 7 533,75 zł z odsetkami liczonymi od kwot:

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 kwietnia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 1 383,75 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 marca 2016 r. do dnia zapłaty.

Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że dnia 1 października 2015 r. powódka zawarła z pozwanym umowę dzierżawy terenu o powierzchni 1000 m². W umowie strony zawarły postanowienia dotyczące wykonywania dodatkowych usług przez powódkę na rzecz pozwanego tj. składowania materiałów sypkich, przyjmowania materiału sypkiego oraz towaru na paletach, ważenie towaru i jego załadunek na samochody. Tytułem czynszu dzierżawnego pozwany zobowiązał się do zapłaty kwoty 1000 zł netto miesięcznie. Powódka wykonała zobowiązanie i wystawiła faktury, których pozwany nie zapłacił. W związku z ich nieuregulowaniem powódka wezwała pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności pismem z dnia 12 kwietnia 2016 r. Wezwanie to nie odniosło zamierzonego rezultatu.

W dniu 31 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie o sygn. akt VI GNc 2160/16/5 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany wyjaśnił, że powódka zalega wobec niego z płatnością na kwotę 4 920 zł, wynikającą z faktury VAT nr (...) i dokonał potrącenia na w/w kwotę. Ponadto pozwany wskazał, że pozostałe faktury VAT, tj. FV nr 31/16/03 z dnia 31 marca 2016 r. oraz FV nr 41/16/02 nie zostały w sposób prawidłowy podpisane, ani w żaden inny sposób uznane przez stronę pozwaną. Pozwany wskazał, że faktura VAT nie stanowi dowodu w sprawie, a sam fakt wystawienia faktury nie stanowi potwierdzenia faktycznego istnienia zobowiązania. Pozwany wskazał w tym zakresie na orzecznictwo Sądu Najwyższego.

W piśmie z dnia 24 lipca 2017 r. powódka wyjaśniła, że nie uznała wierzytelności pozwanego względem powódki wskazanej w sprzeciwie. Faktura nr (...) nie została przez powódkę zaksięgowana i została pozwanemu zwrócona jako bezzasadna.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Dnia 1 października 2015 r. powódka zawarła z pozwanym umowę dzierżawy terenu o powierzchni 1000 m². Tytułem czynszu dzierżawnego pozwany zobowiązał się do zapłaty kwoty 1000 zł netto miesięcznie (§2 ust 2).

Ponadto w umowie strony zawarły postanowienia dotyczące wykonywania dodatkowych usług przez powódkę na rzecz pozwanego tj. przyjmowania materiału sypkiego oraz towaru na paletach, składowania materiałów sypkich i paletowych, ważenie towaru i jego załadunek na samochody (§1) zgodnie z cennikiem (§2 ust 1).

Dowód: umowa z dnia 1 października 2015 r. (k. 61).

Powódka wykonała zobowiązanie i wystawiła faktury VAT, których pozwany nie zapłacił. W związku z ich nieuregulowaniem powódka wezwała pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności pismem z dnia 12 kwietnia 2016 r. Wezwanie to nie odniosło zamierzonego rezultatu.

Dowód: faktura VAT nr (...) (k. 63), faktura VAT nr (...) (k. 64), faktura VAT nr (...) (k. 65), faktura VAT nr (...) (k. 66), faktura VAT nr (...) (k. 67), faktura VAT nr (...) (k. 68), wezwania do zapłaty z dowodem nadania (k. 69-70).

Pismem z dnia 30 listopada 2016 r. pozwany bezskutecznie próbował dokonać potrącenia przysługującej mu wierzytelności z faktury VAT nr (...) z roszczeniem powódki wynikającym z faktur dochodzonym niniejszym pozwem. W odpowiedzi powódka oświadczyła, że nie uznaje wierzytelności pozwanego wynikającej z faktury VAT nr (...) r. na kwotę 4 920 zł albowiem ta została wystawiona przez pozwanego bezzasadnie i w związku z tym nie została ona przez powódkę zaksięgowana.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 30 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania(k. 31-33), pismo powódki z dnia 5 grudnia 2017 r. (k. 60).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że powołana dokumentacja przedstawiała spójny obraz przebiegu wydarzeń, który był prawdopodobny w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Żadna ze stron nie zakwestionowała ani ich treści ani autentyczności.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez powódkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził roszczenia z tytułu zawartej z pozwanym umowy dzierżawy i w ocenie sądu okazało się ono uzasadnione.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że na gruncie obowiązujących przepisów nie ma podstaw do żądania, aby strona składała pozew lub jego odpis w sytuacji, w której dokonała już takiej czynności przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego. Wymagania pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym określa art. 505³² k.p.c., a przy uwzględnieniu zasady kontynuacji postępowania nie można żądać od strony ponownego składania tego samego pozwu, tym razem na innym formularzu. Przepis art. 130¹ k.p.c. nie daje podstawy do żądania dołączenia odpisu pozwu, który został skutecznie złożony i opatrzony podpisem elektronicznym (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn.. akt III CZP 33/15, LEX nr 1746313).

W rozpoznawanej sprawie zagadnienie to jest o tyle istotne, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł, że powódka nie przedłożyła żadnych dowodów świadczących o stosunku prawnym łączącym strony postępowania jak również wskazał, że dowodu takiego nie stanowi faktura VAT. W tym miejscu należy zatem sobie zadać pytanie, jak do tego wszystkiego ma się prekluzja dowodowa, w art. 207 i 217 k.p.c., gdyż pamiętać należy, że zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodowego wyrażoną w art. 6 k.c. oraz zgodnie z zasadą ciężaru wspierania postępowania wyrażoną w art. 6 § 2 k.p.c. powód powinien w najwcześniejszym z możliwych momentów dołączyć dokumenty, na które powołuje się w pozwie w (...). Skoro więc Sąd na podstawie art. 505³⁷ k.p.c. wzywa wyłącznie do wykazania umocowania, a w przypadkach ustawą przewidzianych - również do uiszczenia części brakującej opłaty, powód nie jest pod rygorem umorzenia zobowiązany do przedkładania innych dowodów. Jednakże, mając na uwadze zasadę prekluzji dowodowej

słusznym wydaje się złożenie w najwcześniejszym z możliwych momentów wszystkich twierdzeń i dowodów. Praktyka sądowa pokazuje jednak, że sąd w wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych, pomimo braku takiego obowiązku, wzywa powoda do przedłożenia wszystkich dowodów i twierdzeń, pod rygorem uznania, że późniejsze ich powołanie będzie spóźnione. Taka sytuacja miała też miejsce w rozpoznawanej sprawie, gdzie Sąd wezwał stronę powodową do przedłożenia dowodów, a strona ta ten obowiązek spełniła.

Natomiast odnośnie mocy dowodowej faktury VAT to bezsprzecznym jest, że stanowi ona dowód w postępowaniu sądowym albowiem jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie woli zawarte w dokumencie. Jakkolwiek nie można zatem utożsamiać faktury z umową, a sam fakt wystawienia faktury VAT nie świadczy automatycznie o tym, iż umowa faktycznie została zawarta oraz wykonana. Wystawiona faktura może być dodatkowym dowodem na powyższe okoliczności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że faktura stanowi powszechnie przyjęty dokument rozliczeniowy. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne, tak co do istnienia, jak i co do wysokości. Umożliwia też podjęcie czynności zmierzających do spełnienia świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1987 r. IV CR 461/86, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1992 r. III CZP 56/92, wyrok Sadu Najwyższego z dnia 23 października 2001 r., I CKN 323/99).

Jednakże w przedmiotowej sprawie powódka przedłożyła również umowę, zatem zarzuty pozwanego w tym zakresie okazały się bezzasadne.

Odnosząc się z kolei do zarzutu potrącenia wierzytelności podniesionego przez pozwanego to również i on okazał się nietrafiony.

Zgodnie z art. 498§1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnościami drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innymi organami państwowymi. Stosownie do treści przywołanego artykułu, potrącenie może być skutecznie dokonane, jeżeli łącznie spełnione są następujące przesłanki: wierzytelności muszą być wzajemne, co oznacza, że każda ze stron jest wierzycielem drugiej i jednocześnie jej dłużnikiem. Muszą być one jednorodnjajowe, wierzytelność strony korzystającej z potrącenia ma być wymagalna i zaskarżalna. Wymieniana niekiedy dodatkowa przesłanka potrącenia, mianowicie tożsamości osób (zob. K. Gandor, w: SPC, t. 3, cz. 1, s. 857), jak się przyjmuje, zawarta jest już w wymienionej wcześniej konieczności wzajemności wierzytelności (zob. K. Zawada, w: K. Pietrzykowski, Komentarz KC, t. 2, 2005, s. 92; tak też M. Pyziak-Szafnicka, Potrącenie, s. 57).

Kompetencja do potrącenia jest kwalifikowana przede wszystkim jako uprawnienie kształtujące. Warto jednak zauważyć, iż rozważana tu sytuacja prawna zaliczana jest równocześnie do innej – spośród przyjętych w cywilistyce – kategorii uprawnień, mianowicie zarzutów (M. G., Potrącenie, s. 39). Przez zarzut w sensie materialnoprawnym należy rozumieć uprawnienie polegające na odmowie spełnienia roszczenia (R., Prawo cywilne, 2005, s. 92). Od tak pojmowanego zarzutu odróżnić trzeba zarzut w sensie prawnoprocesowym, który definiowany jest jako twierdzenie pozwanego o istnieniu określonej okoliczności faktycznej niesprzecznej z twierdzeniami powoda, ale uzasadniające skutek skierowany przeciwko powództwu (W. B., Postępowanie cywilne, s. 192). W ramach tej ostatniej kategorii procesualności wyodrębniają natomiast zarzuty procesowe oraz merytoryczne, w zależności od tego, czy dotyczą one nieprawidłowości we wszczęciu procesu czy istoty sprawy. Szczególną postacią zarzutów merytorycznych są z kolei zarzuty stanowiące twierdzenie pozwanego o przysługującym mu prawie, o które mógłby wytoczyć powództwo. Należy do nich prawnoprocesowy zarzut potrącenia (W. B., Postępowanie cywilne, s. 192–193). Koniecznym elementem materialnoprawnego zarzutu potrącenia jest oświadczenie woli wierzyciela. W przypadku podniesienia przez pozwanego zarzutu prawnoprocesowego mamy natomiast do czynienia z oświadczeniem wiedzy o pewnym fakcie, tj. umorzeniu wierzytelności (M. P.-S., Potrącenie, s. 237). W praktyce zdarza się często, iż pozwany, ustosunkowując się do powództwa, jednocześnie (tzn. mocą jednego oświadczenia zawartego np. w odpowiedzi na pozew, sprzeciwie bądź zarzutach od nakazu zapłaty albo zgłoszonego na rozprawie) podnosi prawnoprocesowy zarzut

potrącenia oraz dokonuje potrącenia w sensie materialnoprawnym. Zazwyczaj tego rodzaju oświadczenie przyjmuje postać słowną charakterystyczną dla zarzutu prawnoprocesowego. Pomimo to rozważanemu oświadczeniu przypisuje się nie tylko skutek w postaci wprowadzenia do procesu określonego twierdzenia o faktach, ale również skutek materialnoprawny. Mówiąc zaś obrazowo, w opisanej sytuacji pozwany – podnosząc zarzut prawnoprocesowy – składa równocześnie oświadczenie o potrąceniu (o jakim mowa w art. 499 zd. 1 KC), tyle tylko, że czyni to w sposób dorozumiany (M. P.-S., Potrącenie, s. 237).

W przedmiotowej sprawie pozwanemu nie przysługiwała żadna wierzytelność, którą mógłby przedstawić do potrącenia. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów w tym zakresie na poparcie swoich twierdzeń.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., to do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczących to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie (OSNP 1998/18/537). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.)(OSNC 1997/6-7/76 Przegląd Sądowy 2001/4/81). Innymi słowy na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa.

Powódka przedłożyła na poparcie swoich twierdzeń umowę oraz faktury VAT. Pozwany ograniczył się natomiast wyłącznie do kwestionowania istnienia stosunku prawnego łączącego strony i podniesienia zarzutu potrącenia. Tym samym powódka zadośćuczyniła obowiązkowi przewidzianemu w ww. przepisie, a zarzuty postawione przez pozwanego okazały się nietrafione, ponieważ nie poparte dowodami.

Zatem biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powódkę roszczenia za zasadne w całości, w związku z tym w punkcie 1 sentencji wyroku zasądzone od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7 533,75 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 listopada 2015 r. do dnia zapłaty;
- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty;
- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 1 230,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 kwietnia 2016 r. do zapłaty;
- 1 383,75 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 marca 2016 r. do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyły się kwoty: 300,00 zł tytułem opłaty od pozwu, 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, oraz 2 400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r. ze zm.) obowiązującego w dacie wniesienia pozwu, co daje łączną kwotę 2717,00 zł.

SSR Jolanta Brzęk